

Eiropas Sociālā fonda projekta “Bērnu invaliditātes noteikšanas sistēmas pilnveide” Nr.9.1.4.3/16/I/001 darbības Nr.1.3. “SFK – BJ metodikas pilnveide un rezultātu izvērtēšana” ietvaros:

1. Metodikas “Metodika Starptautiskās funkcionēšanas nespējas un veselības klasifikācijas bērnu un jauniešu versijas principu piemērošanai invaliditātes noteikšanas procesā bērniem līdz 18 gadu vecumam (neieskaitot)” aprobēšana, veicot invaliditātes ekspertīzi bērniem klātienē Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijā.

Invaliditātes ekspertīze bērniem tika veikta:

- ❖ klātienē;
- ❖ pielietojot Bērna funkcionālo spēju novērtējuma anketu no 7 gadu vecuma;
- ❖ sadalot bērnus pa vecuma grupām:
  - 0 līdz 6 gadu vecumam;
  - 7 līdz 13 gadu vecumam;
  - 14 līdz 18 (neieskaitot) gadu vecumam
- ❖ veicot bērnu izvērtēšanu no 14 gadu vecuma pēc fiziskās un psihiskās funkcionēšanas ierobežojuma smaguma pakāpes, respektīvi:
  - ✓ bērns bez vai ar viegliem funkcionēšanas ierobežojumiem
  - ✓ bērns ar mēreniem funkcionēšanas ierobežojumiem
  - ✓ bērns ar smagiem funkcionēšanas ierobežojumiem
  - ✓ bērns ar ļoti smagiem funkcionēšanas ierobežojumiem

2. Rezultātu izvērtēšana pēc metodikas aprobēšanas un bērnu līdz 18 gadu vecumam (neieskaitot) iesaistes izmēģinājumu projekta īstenošanā.

- ❖ Izmēģinājumu projekta īstenošanai tika piesaistīti 6 ģimenes ārsti un pediatri no Vidzemes (2), Zemgales (1), Rīgas (1) un Latgales (2)
- ❖ Ģimenes ārsti un pediatri:
  - ✓ piedalījās apmācībā darbam ar metodiku un informatīvajā pasākumā «Invaliditātes noteikšana bērniem – jauns skatījums»
  - ✓ saņēma individuālas konsultācijas
  - ✓ aizpildīja veidlapu – Nosūtījumu uz invaliditātes ekspertīzi
  - ✓ motivēja bērna likumiskos pārstāvjus dalībai izmēģinājumu projektā
- ❖ Nosūtījumu kvalitāte bija augsta:
  - ✓ aizpildīti visi veidlapas Nr.088/u punkti (slimības, veselības traucējumu anamnēze, bērna attīstība utt.)
  - ✓ izvērsti ārstu konsultantu slēdzieni, ar funkcionālo ierobežojumu un veselības traucējumu raksturojumu
  - ✓ norādīti izglītības iestādes kavējumi, sniegti raksturojumi
  - ✓ aizpildīts izvērtēšanai ļoti būtisks punkts – Fizikālās/psihiskās izmeklēšanas dati
  - ✓ adekvāts sava pacienta vērtējums (Nosūtīšanas iemesls)
  - ✓ pievienoti attiecīgie, nepieciešamie, ārstu konsultantu dokumenti, ar vērtējumu dinamikā

3. *Būtiskākie secinājumi:*

- ❖ Izvērtējot veselības traucējumus un funkcionēšanas ierobežojumus, pirmreizējiem klientiem ir būtisks ģimenes ārsta vai ārsta, kas sagatavo nosūtījumu, redzējums par savu klientu.
- ❖ Atkārtotas ekspertīzes veikšanā būtiskāk ir ārsta speciālista vērtējums dinamikā
- ❖ Veicot ekspertīzi bērniem vecumā no 0 līdz 6 gadiem, atšķirībā no esošās sistēmas (MK noteikumiem Nr. 805 4. piel.) pielietojuma, bija nozīme personas klātbūtnei, nosakot īpašās kopšanas un transporta pabalsta noteikšanas nepieciešamību
- ❖ Veicot ekspertīzi bērniem vecumā no 7 līdz 13 gadiem, būtiski bija pielietot Bērna funkcionālo spēju novērtējuma anketu, kas palīdzēja vērtēšanā, ja bērnam bija kombinēta slimība, (piem., Posthemorāģiska hidrocefālija pēc ventrikuloperitoneālas šuntēšanas) ar redzes (viegliem) un mobilitātes (mēreniem), psihiskiem (viegliem) fiziskās funkcionēšanas ierobežojumiem
- ❖ Veicot ekspertīzi bērniem vecumā no 14 līdz 18 (neiesk.) gadiem, būtiski bija gan anketēšana, gan klātbūtne (vecāku un paša klienta viedoklis, problēmas), jo vērtējuma salīdzināšanai bija pazīme (smaguma) ierobežojumu pakāpes noteikšanai

